

Fellur bretska stjórnin – ávirkar tað EF-limaskap Danmarkar

Lossingarverkfallið í Bretlandi kemur møgulega at ávirka at Bretland og Danmark fara ikki at koma upp í EF á hesum sinni.

Enn verður onki sagt um, at Heath-stjórnin er í heinleidd vanda, og hon hevur sloppið undan at útskriva nýval.

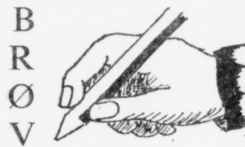
Heath — fellur hann?

Men er tó greitt, at sitandi stjórn er ikki heilt uttan ótta kortini, m. a. av ófriðinum í Norðurirlandi. At Reginald Maudling segði starvið sum inn anrikisráðharri frá sær, botti heldur ikki um víðurskiptini. Arbeiðaraflokkurin hevur eisini sít at dragast við, og framvegis eru menn ósámdir um Felagsmarknaðarmálið inhan flokkar.

Skuldi tað borið á, at Heath forsetisráðharri avgjordi at útskriva nýval og Arbeiðaraflokkurin, so hevði hetta havt við sær, at Bretland fór upp í EF. Í fyrsta umfari hevði alrahest verið litið upp í hendurnar á fólkunum um at avgera málið við eini fólkavæðing. Síðan hovdu verið tiknar upp nýggjar samráðingar við Felagsmarknaðin. Um hetta hevði hent, hevði Danmark verið í trupulleikum, tá danskur limaskapur er treytaður av enskum

limaskapi, og kundi verið talan um endaliga upptøku felagskapsins longu í jan. 1973, til støðan í Bretlandi lá so mikið greið, at vitandi varð, um Bretland kom við ella ikki.

Lossingarverkfallið í Bretlandi hevur ávirkað danska landbúnaðin almikið. Hópur av vörum eru koyrdar burtur, tá tær eru ikki uppskipaðar, og menn vanta, at danir fara at missa 130 milj. kr. orsakað av verkfallinum.

Sabotera arbeiðaramálið

Í lesarabrevi 14. septembers skuldsetur »Arbeiðari« (ið helst er Ólavur Michelsen, blaðstjóri)

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

javnadarflokkin fyri ikki at taka nóg væl undir við uppskotinum um at veita arbeiðandi fjøldini okta fritíð, sum arbeiðarafjöldin sanniliga hevur uppiborið.

Eisini fylist »Arbeiðarin« (Ólavur Michelsen) á, at Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fór niður til Danmarkar, tá ið málið var til víðgerðar í tinginum.

Til hetta er at siga, at J. Lindenskov persónliga legði uppskotið fram í tinginum 1. august 1972. Sum øllum kunnugt hava landsstýrismenn ikki atkvøðurætt í tinginum, hetta átti Ólavur Michelsen at vita.

Tá hetta mál fyrr hevur verið framtíð, hevur tað fingið besta stuðul, sum nakar flokkur kann geva frá javnadarflokkurin. Flokkurin ætla sær sjálvandi eisini at atkvøða hesa ferð fyri málinum.

Í 1968 var eitt mál fyri í tinginum, sum hevði til enda-

máls at skapa lærlingunum her á landi eins góð víðurskipti sum í hinum norðanlondunum. Til hetta málið gav javnadarflokkurin allar sínar 7 atkvøður, lærlingum okkara til frama. Tá var tað tjóðveldisflokkurin, sum bert ofraði triggjar av sínum 5 atkvøðum til at fáa hetta framt. Sostatt var tjóðveldisflokkurin við til at fella lærlingauppskotið.

Aftur til arbeiðaramálið. — Tað sum Ólavur Michelsen er bangin fyri, er, at arbeiðararnir fáa betri víðurskipti, tá tað er eitt prik til kapitalistarnar, sum vilt hava uppiborið at fáa enn fleiri prik. — Ja knivn á barkan.

14. roynir at flokja málið fyri lesarum sínum. Tað vildi verið betur um blaðið saman við SOSIALINUM bombarderaði ta borgarligu pressuna sundur og saman í hesum máli, tí borgarliga pressan styðjar jú kapitalistarnar. Sosialistur.

Tá ið fransarnir keyptu kvarnir í Føroyum

Tað kann haldast at vera logið, tá ið sagt skal vera frá Føroyum, at ganga inn við veraldarsøguni, men fyri til fulnar at fata tilgongdina í tí, sum her verður frásagt, er tað neyðugt at vita, hvat menn teir vóru, sum hildu nýggjari í Føroyum fyri meira enn tvey hundrad árum síðani, og hví teir komu higar.

Í 1740, tá ið Karl VI. av Eysturriki var deyður, og dóttirin, Maria Theresia, sum hevði arvað londini eftir hann, var vorðin drottning av Eysturriki og Ungarn, tók við ein ófriðartíð yvir meginpartin av Europa, og helt ófriðurin á til 1748, hóast teir, ið søtu við valdinum í Europa, høvdu lovað Karl VI. at lata dótturina arva hann, allir uttan Albert av Bayern, sum sjálvur vildi vera týskur keisari; men Maria Theresia vildi sjálf hava mann sín, Frants (av Lothringalandi), valdan til keisara.

Líkt var tí til, at eitt eljustríð mundi fara at koma í millum Bayern og Eysturriki, uttan so onnur lond lögdu uppá Russiska keisarinnan Anna, bróðurdóttir keisaran Petur III., lá til at doyggja Ongland og Spaníaland vóru í hørðum baráttu um kolonivel dið, og Frankariki var í parti við Spaníalandi. Men sama ár ið, sum Maria Theresia gjørdi drottning um heystið, var

eisini proysarakongurinn Friedrich Wilhelm I. deyður, og sonurin Friedrich Wilhelm II. (hinn mikli) helt, at her vóru góð líkindir til at nápa sær ein bita av Eysturriki og leggja afturat Týsklandi, og longu í december 1740 sendi hann fjølment herlið inn í Schlesíaland, sum hann legði hendur á, tí Eysturriki var ikki til reiðar at senda herlið út fyrr enn á vári 1741, tá ið tann ræðuligi bardagin kom í við Breslau, hvar av fjórti túsund monnum teir tiggju túsund fullu, og proysarnir vunnu.

Tá ið hetta frættist, kom ófriður á teir stýrandi í Europa. Hóast í Frankariki hvorki kongurinn Ludvík XV. ella ráðgevandi hansara, Fleury, vóru hugaðir fyri herstrið, var kortini ein flokkur í kongs hiriðni, sum var alspenur at birta í herstrið, og fremsti maður har var marsjallurin Belle-Isle; hesir menn høvdu góðan hug at fáa Frankariki ein góðan bita burtur av Eysturriki. Sama mungið hevði spanska drottningin Elisabeth fyrri sonin Filip. Endin var, at Frankariki, Spaníaland, Proysaland, Bayern og Sachsen sameintust um, at hvørt landið skuldi hava sín bita av Eysturriki, og at Karl Albert, sum var giftur við dóttur hin fyrsta týska keisaran, Jósef, skuldi vera keisari av Týsklandi.

Og solus kom tað í, at

frá 1744—1748 var herstrið um meginpartin av Europa, og stóðu øðrumegin Frankariki, Spaníaland, Bayern og Proysen saman ímóti Onglandi, Eysturriki, Sachsen, Hálandi og Sardiníu og frá 1747 Ruslandi øðrumegin, og so vóru afturat fransar og onglandingar í øðrum herstrið í India landi og Norðamerika.

Í hesum herstrið var tað, at fransar áttu ein ungan mann, Francois Thurot, sum gjørdist víða gittin fyrri tann skaða og tær neisur, sum hann Onglandi, og sum í mongum minnir um Tordenskjöld. Hann var føddur í Nuits í Bourgogne, og í 1744 rýmdi hann seyðan ára gamal úr heimbygd síni til Calais. At hann mátti rýma, var tí hann hevði tikið nakrar silvurgafflar og skeiðir hjá mostur síni og hevði pantsett fyrri at hjálpa mammu síni í trongstöðu hennara. Av tí at hesir silvurgripir vóru læntir frá einum parlamentslimi, kom henda gerð so nógv út í orð millum mánna, at Thurot, tá ið hann hevði ígingið tað skeiva, hann hevði gjørt, rýmdi úr heimbygd síni, sum hann duld til sín deyðadag.

Tá ið Thurot var komin til Calais og fyrstu ferð á lívi sínum sá havið, var hann so hugtikin av tí, at hann beinan vegin setti sær fyrri, at sjómadrin vildi hann vera; fyrri at

hava betri vónir um at sleppa út at sigla, var hann fyrst nakrar mánaðir í keru hjá ein um lækna og fekk sær so hyru við einum kaparaskipi, sum sigldi frá Dunkerque. Fyrsta sjóferð hansara var stutt; neyv an var skipið komið út um havnina, so var tað tikið av onglandingum, og manningin — Thurot sjálvsagt við — varð ferd sum fangar til Dover í august 1744.

Sorgarbundin, tí hann so skjótt var hefur á tí lívslíði, hann við liv og sál hevði sett sær fyrri at fylgja, grundaði hann tíðliga og seint yvir tær vónir, ið kundu vera til aftur at sleppa til Frankaríkis, men gjørdi seg um somu tíð kunnigan við eingilskt mál og eingilskan sið.

Tíðin leið um, og út móti júlum hevði vetrarkuldin stæðað øllum herstrið á landi. Franskir hermálaráðharrin, marsjallurin de Belle-Isle, ætlaði sær nú til Berlin saman við bróður sínum til at koma á samt við Friedrich kong um framhald av herstriðum. Á vegnum høvdu teir í München vitjað Karl VII., sum tá var týskur keisari, og ferðaðust so víðari norðureftir; men tá ið teir 20. desember 1744 komu til Elbingerode, vóru teir tiknir á hondum, ferdir til Hannover og haðani til Ongland og settir í fangelsi í Windsorborgini.

Á hesari ferðini bar tað so til, at Thurot fekk hovi at hitta marsjallin Belle-Isle og bað hann hjálpa sær heim aftur, tí tað nivdi hann illa, at so stórur munur varð gjørdur á manningunum á kaparskipum og teim kongaligu herskipunum, so hann slapp ikki upp í part, tá ið franskir hertiknir fangar vóru skiftir um við eingilskar. Tað neit honum at hjartanum at siggja landsmenn, sum høvdu verið í kongaligari hertænastu, sleppa heim, meðan hann sjálvur stóð eftir, og tann dagin, hann hoyrði kanónirnar á slottinum í Windsor skjóta fyrri bróðurinum Belle-Isle, tá ið teir fóru heim aftur til Frankaríkis, bar heilt av, sum honum longdist. Hann gjørdi ikki annað enn mól aftur og fram á bonum, og tá ið náttin var komin á, snikti hann sær oman at havnini, lá bundin uppá at vága, hvat tað skuldi vera, fyrri aftur at kunna seta fótin á land í Frankariki. Í havnini bar hann eyga við ein bát, sum lá bundin við brúnna, loyst hann og skjeyt alt fyrri eitt frá landi. At rógva dugdi hann, og tá ið hann so fekk riggað sær skjúrtuna til segl á bátin, og góður byrur var, leið skjótt undan, og longu dagin eftir legði hann at landi í Calais, bara nakrar tímar seinni enn Belle-Isle.

(Framhald)